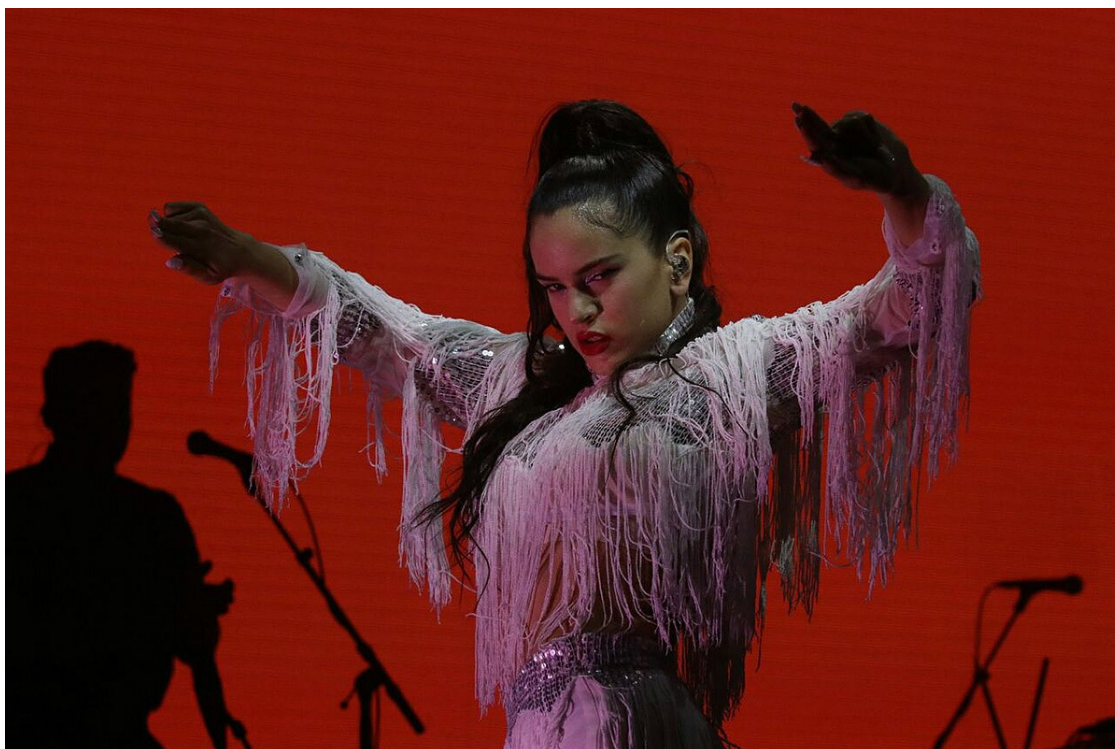

Cultura i Mitjans | Actualitzat el 15/06/2018 a les 19:56

El Sónar corona Rosalía com a estrella del nou flamenc

La segona jornada diürna també viu la presentació del projecte audiovisual de Refree i Isaki Lacuesta

Rosalía, estrella del divendres de Sónar | Albert Alemany

Per si hi ha algú que encara no la coneix: ha nascut una estrella. Es diu Rosalía (<https://www.rosaliabarcelona.com>), és la part més descarada i urbana del flamenc, és tot un fenomen de fans, és una presència escènica portentosa, és una manera de mirar, de cantar, d'assenyalar, de moure's i de reinterpretar la tradició. Amb el seu primer disc, *Los Ángeles*, aclamat per la crítica, l'actuació d'aquest vespre al Sónar de [Dato://www.sonar.es](http://www.sonar.es)) també ha demostrat que té el favor del públic, com s'ha pogut veure amb la gent que ha fet més d'una hora de cua per veure-la. I la cua que ha quedat un cop l'espectacle ha començat.

El concert suposava el seu debut al Sónar, però això no ha suposat cap fre. Trencant esquemes i convencions, tal com dicta el manament del festival, Rosalía ha vençut i ha convençut des de la primera cançó, *Malamente*. Poderosa, segura, descaradament jove, ovacionada en cada gest, cançó i pirueta vocal, la resta de l'actuació ha deixat el mateix regust de boca entre els assistents, mentre anava presentant el so del nou disc, *El Mal Querer*. Acompanyada per un elenc de vuit ballarines, la posada en escena ha tingut quads, canvis de vestuari i videoclips al més pur estil guerrera.

Refree i Lacuesta, art radical contra la censura

Productor, músic, multiinstrumentista, compositor, cantant i una de les ments més inquietes del panorama creatiu de casa nostra. Aquest divendres, Raül Fernández ha tornat a ser Refree en el

que ha estat la seva primera actuació al Sónar (<https://sonar.es>) en el marc de l'escenari SonarComplex, sonant més complex, radical i vibrant que mai, sense por a fer-nos passejar per paisatges acústicament molestos. Acompanyat en escena per la productora i dj Ylia (<https://twitter.com/YliaBeat>), el músic ha ofert una instal·lació d'experimentació electrònica i de sons lluny de l'aparador comercial. Amb un missatge clar contra la censura, les trampes de l'era d'internet i la doble moral.

Refree, amb Ylia, al Sónar 2018 Foto: Sónar

Creat en col·laboració amb el realitzador Isaki Lacuesta, l'espectacle és un manifest audiovisual sobre la falsa llibertat de la xarxa i el control que això comporta sobre tots els aspectes de la nostra vida. Una intrusió que, encara que sembli mentida, nosaltres mateixos tolerem, en un trànsit de dades personals, de rastres, de rutes i de passes pràcticament impossibles d'esborrar. Entre batecs radicals, Refree fa ressonar la infraweb i les realitats obscures que fan temible l'eina d'ús quotidià que més fem servir al llarg del dia. "Your iphone is a map, your iphone is a cop", diu un dels lemes projectats a la pantalla.

De Nàpols a Sevilla

El viatge ens trasllada del minimalisme melòdic dels primers minuts, gairebé atmosfèrics, a l'impacte dels cossos nus pixelats, reforçats per un esclat de so que eixorda, que increpa i que va *in crescendo* fins arribar a crear una sensació d'incomoditat. Estralls, *beeps*, explosions de so que contrasten amb la proposta, de carrer i generacional, de Liberato, "el nou rei de la música a Itàlia", el cantant que s'amaga en la caputxa negra, sempre posada, sempre enigmàtica. Tot un ídol dels joves del país transalpí, que ha demostrat a Barcelona les raons de l'èxit dels seus himnes cantats en napolità.

A l'escenari Sonar XS, el més irreverent de tots, s'ha pogut degustar la proposta passada de

voltes de Pedro Ladruga, artista sevillà -també dissenyador gràfic, realitzador de vídeo- que ha marcat posicions des del primer minut, just quan ha aparegut a l'escenari amb una enorme creu, en processó. La seva recepta: experimentació, portar el discurs al límit, jugar amb el hip hop, el rap, el r&b o el trap. I sortir-se'n amb nota i sonant sempre desvergonyat i autèntic.

Pedro Ladruga, al Sónar 2018 Foto: Jose Maria Gutiérrez